

Menighedsrådet og liturgidebatten

Af Georg Klinting, menighedsrådsmedlem ved Otterup kirke

Trykt i Menighedsrådenes Blad 2019 nr. 7

Der er lagt op til debat om gudstjenestens liturgi. Tre biskoppelige fagudvalg har barslet med digre rapporter, som også foreligger i mere overkommelige 'pixi-udgaver'. Det er meningen, at disse rapporter skal indgå i en bred debat om det, der foregår i kirken om søndagen. Der er fra officielt hold planlagt afholdelse af konferencer om folkekirkens liturgi, og der er oprettet en officiel mailbox med adressen folkekirkensliturgi@km.dk, hvortil enkeltpersoner eller grupper kan indsende kommentarer og forslag.

Hvad kan menighedsråd bidrage med i den debat? Jeg mener, at man fra lægmandshold kan stille nogle enfoldige, men ganske nærliggende spørgsmål til den måde, der holdes højmesse i landets kirker. Man kunne indledningsvis tage fat på det forhold, at menigheden ustandselig skal rejse sig op. Det er jo oplagt nok, at man rejser sig for den almægtige Guds åsyn, når velsignelsen lyses. Derimod er det mindre oplagt, at man skal springe op som en fjeder, hver gang en tekstlæsning annonceres. Hvem har bestemt det, og hvorfor er det overhovedet en kgl. autoriseret højmesseordnings opgave at diktere, hvornår man rejser sig op i kirken?

Vi går til tekstlæsningerne. Som bekendt er der til hver søndag en evangelietekst, som præsten bruger som afsæt for sin prædiken. Inden da er der i gudstjenesten nogle tekstlæsninger, som sædvanligvis lyder fra alteret. Disse tekster bruges sjældent til noget bestemt, og oplæsningen af dem er næppe til større glæde for andre end præsten selv. Menigmand skal i hvert fald være godt hjemme i bibelen for at fange teksternes mening i flugten. Man må derfor spørge, om ikke gudstjenestens bibelbrug kunne tåle at blive strammet betydeligt op?

Kirkens altergangspraksis forekommer problematisk på to punkter. Det ene er den forskrift, at der skal knæles ved alteret. Forskriften er formentlig et levn fra en tid, da nadvergæster knælende skulle modtage deres synders nådige forladelse, inden de kunne få lov at deltage i selve nadverhandlingen. Men i dag kan nadvergudstjenester jo godt holdes på steder, hvor knæfald ikke forefindes, fx i det fri eller på plejehjem. Man må derfor spørge, om ikke det burde være legitimt at have stående nadver i den almindelige højmesse?

Det andet er brugen af uddelingsord. Det er ubegribeligt, at præsten skal sige de samme ord til hver enkelt, som om det er ordenes monotone gentagelse, der gør nadveren til en hellig handling. I liturgikommissionens dage i 1980'erne var det muligt at have tavs uddeling. Kunne man ikke genindføre denne mulighed?

Til sidst en kort bemærkning om barnedåben. De allerførste ord, dåbsfolkene hører ved døbefonten, er spørgsmålet: "Er barnet hjemmedøbt?" Det er dog et underligt velkomstord at indlede dåben med, så meget mere som præsten i forvejen ved god besked om, at barnet ikke er hjemmedøbt. Var det utænkeligt, at biskopperne her og nu kunne give præsterne lov til at undlade spørgsmålet om hjemmedåb?